

Mangil. de subhafz. decisione 14, numero 2, & cor. Cavaler. dec. 245, numero 2. Ropol. variar. resolut. c. 5, nu. 9, & 222, Guillelm. Anth. de rescript. & morat. conclusione 41, numero 5. Duran. decisione 448, numero 25, Bardelon. consil. 164, numero 25, & sequent. ubi quod argumentum * ab alimentis ad dotem affirmative valeat, non tamen absolute procedat negativè, maximè quando militat diversa ratio, & quando contrarium reperitur in jure cautum, inferens quod filia dives à patre alii non debeat, & tamen sit dotanda, quem sequitur Rota in Auximana dotum 19. Junii 1651. §. non obstat coram R. P. D. Albergato; assignans aliam rationem, quia dos succedit loco legitimæ, non autem alimenta, legitima vero filiis etiam ditissimis debetur, & circa istud videndum Auctor capite 16.

Petitio alimentorum tanquam accessoria, dependens, & connexa meritis coram illis judicibus fieri debet, quorum interest negotii principalis resolutio, ut latissime prosequitur Dexart. decisione nona, numero secundo, & per totam, inferens ad portionem alimentorum pendente lite, quæ uti accessoria coram judice cause principalis peti debent, & dixit ad cap. 6. nec debentur, nisi ita demum de presumptione boni juris liqueat. Capyc. Galeotta controvers. 6, numero 3, & 34, tomo 1, & latè prosequitur Dexart. dicta decisione 9, numero 11, & 12, ubi numero 13, concludit quod provisio alimentorum cessare debeat ubique per illam pararetur præjudicium causæ principali super qua penderet consultatio, seu relatio Principi facienda: quia de re dixi in annotatione ad caput primum.

CAPUT XVI.

SUMMARIUM.

- 1 Dos & alimenta à pari procedunt. Loco alimentorum datur numero 3. Est privilegiata sicut alimenta numero 5.
- 2 Dots causa dicitur pia.
- 3 Argumentum ab alimentis ad dotem, & è contra valer.
- 4 Hæres unus ex pluribus pro dote in solidum conveniri potest: Contra num. 7.
- 5 Causa dots generali statuto non comprehenditur. Declara ut numero 9, & numero 11.
- 6 Mulier pro dote potest se obligare.
- 7 Minor se dótans non tenetur ad solemnitates statuti. Exercens mercaturam à statuto exceptus à solemnitatibus contractus etiam ad mercaturam non spectantes sine solemnitatibus inire potest numero 13. Sed contra numero 14.
- 8 Rota decisione 192, apud Zacchiam de Cameral. oblig. declaratur.
- 9 Mercatorem se esse probandum est.

PRÆCEDENTI capite dicebam dotem, & alimenta æquiparari, atque à pari * procedere, & istud præter ibi adductos comprobant Georgius Mundan. consil. 29, numer. 64, libro 2. Hinc dots causa * inter pias connumeratur maximè, quando pauperi relicta apparet lege cum is 32. §. Mulier. Digest. de condition. indebit. Gratianus disceptation. 666, num. 5.

Amat. decisione Ferrar. 24, numero 9. Georgius Mundan. dicto consilio 29, numero 6, libro 2. Iosephus de Mel. ad Gizzarel. decisione 50, numero 14. Leoncill. de privilegio pauperum 94, num. 1. Surdus decisione 298, num. 9. Guillelm. Anthed. de rescript. & morat. conclusione 41, num. 3. Cumque dos loco * alimentorum detur. Gail. practic. obf. 88, numero 7, libro 2. Hodiern. ad Surdum decisione 90, numero 4, vers. Cum ipsa. Georg. Mundanus dicto consilio 29, num. 64, libro 2, cum adductis per Auctorem hic sub num. 13, versiculo ita etiam, inde propterèa fit, ut ab alimentis ad dotem * & è contra argumentum procedat. Hodiern. ad Surdum dicta decisione 90, num. 4, in fine, quod tamen declara ad mentem Auctoris hic per totum, ubi plures constituit observationes, & videnda erunt notata per nos ad præcedens capite.

Favorabilem, ac privilegiatam dotem esse sicut & alimenta * usque adeò præexistit, ut vix discerni queat utra ex eis majus privilegium, & potiorum favorem induat ex traditis per Georg. Mundanum dicto consilio 29, num. 7, & seq. juncto num. 54, libro 2. Hodiern. ad Surdum dicta decif. 90, sub nu. 4, vers. tamen dos non minus. Gail. practic. observ. 95, num. 15, lib. 2, cum adductis per Borell. in summ. decision. tit. 5, nu. 15, & 19, parte tertia. Baldax. de Ang. ad Gizzarel. decisione 50, numero 3.

Quemadmodum ergo in annotatione ad caput 30 diximus unum ex hæreditibus pro alimentis in solidum conveniri posse, ita quæritur an id quoque favore mulieris suas dotes repetentis procedat, ita ut ex pluribus hæreditibus * unum duntaxat pro tota dote convenire valeat; & videbatur respondendum affirmative per textum in lege cum ab uno 55. Digest. de legat. 2. Cornaz. decif. 36, n. 6, cum aliis apud Joseph. de Mel. ad Gizzarel. decif. 50, num. 13. Camill. Borell. in summ. decif. tit. 5, num. 490, & seq. part. 3. Cæterum docti circa istud privilegium * aliquod non competere explicando textum in dicta lege cum ab uno 55. Digest. de legat. 2. & teneri mulierem secluso compensationis legato convenire hæredes pro portionibus hæreditatis comprobant Franc. decif. 581, numero 7. Thesaur. decisione 67, numero 7, libro 2. Gizzarel. decisione 50, nu. 13, & per totum: ibique addentes Rot. decif. 413, a numero 13, ad 20, part. 9, tom. 2, recent. Hodiern. ad Surdum decisione 90, num. 3.

In dubium pariter revocant Doctores, an inter privilegia dots competit, quod illius causa sub generali statuto non comprehendatur & pro negativa * quod dos generali statuto non afficiatur post alias animadvertisit Surdus decisione 289, numero 26. Barz. decisione 82, numero 18. Joannes Franc. Andr. controv. 112, numero 36, sed præcipita opinio ita demum procedit * quoties statutum generaliter disponit super eo, in quo dos specialiter privilegiata reperitur. Martin. Medic. decisione Senen. 20, numero 12. Joan. Baptista Antonell. consilio 3, num. 2, & consil. 97, num. 27. Marescot. variar. resolut. 43, num. 8, & seqq. libro 1. Altograd. consil. 53, nu. 39, & 40, lib. 2. Rota dec. 177, num. 11, par. 1, & decif. 190, nu. 4, part. 8, recent. Fenzon. ad statut. cap. 85, num. 16, & cap. 158, num. 45.

Unde pro majori dilucidatione animadvertisdem, quod mulier in specie privilegiata reperitur,

CAPUT XVII.

SUMMARIUM.

- 10 ut se pro dote * valeat obligare juribus congestis per Rot. apud Pic. ad statut. Urb. dec. 13, n. 4, & decif. 60, n. 28, & 29, & dicta dec. 190, n. 3, p. 8, recent. & apud Fenzon. ad stat. Urb. dec. 12, n. 5, & 15, fol. 368, & respectu hujus capituli indubitatum est, quod sub statuto requirente solemnitates in contractibus mulierum non comprehendantur obligationes mulierum ex causa doris initiarum * loquendo de mulieribus ætate majoribus. Minores vero dotem in stabiliis inæstimatis sibi absque decreto, vel solemnibus constituere possunt. Rota decif. 578, n. 6, p. 4, recent. Pign. ad statut. Ferrar. rubr. 90, sub n. 27, vers. sed pulchrum, & latius dixi cap. 63, nunc assigno rationem, quia mulier minor se dotans, aut si a fratre minore datur non requiruntur solemnitates * ex privilegio doris, sed quia utroque in casu doris constitutio ex necessitate provenit. Gabr. conf. 20, n. 1, & seq. lib. 2. Pic. ad stat. Urb. cap. 151, gloss. 7, n. 257. Rota post tr. dec. 13, n. 5, & dec. 490, n. 4, p. 4, & dec. 94, n. 1, & seq. & n. 13, cum seq. p. 8, & dec. 162, n. 5, p. 9, tom. 1, rec. Pign. ad statut. Ferrar. rubr. 90, sub n. 29, vers. quamvis alias post. Rota in Romana Salviani 23, Martii 1650, §. cum enim Vero spio.
- 11 Testamentum revocatur ex subsequenti dispositione de omnibus bonis inter vivos & n. 14.
- 12 Legitima debetur filii in hæreditate matris binubæ, debetur ante divisionem cum viri.
- 13 Mater binuba potest testari de dote duumodo marito secundo plus non relinquat quam filiis prioris matrimonii, illud enim plus irritatur.

EX nudo pacto favore alimentorum oriri actionem * firmatur in hoc capite num. 11, 3, ac per totum. Leoncill. de privilegio pauperum 304, numero 2, & 3, ubi extendit ad quasunque causas pias.

Quo cessante privilegio, & jure civili inspecto pactum nudum * neque actionem; neque obligationem efficacem inducit. Ciarlin. controv. 192, n. 3. Mart. Ventur. consil. 18, num. 20. Georg. Mund. conf. 10, nu. 116, ubi tamen quod detur exceptio lib. 2. Rot. decif. 58, nu. 16, part. 6, rec. Si tamen pacto nudo accederet juramentum, * tunc actionem gigneret. Ciarlin. dicta controvers. 192, num. 10. Georg. Mund. dicto conf. 10, num. 245, lib. 2. Mart. Medic. ad decif. Sen. examinat. 17, nu. 20. Buratt. decisione 73, numer. 5. Rota decif. 58, nu. 18, pag. 6, recent. & latius Auctor hic num. 2. Inter mercatores pactum etiam nudum * pari obligationem, & actionem tribuit non secus ac inter alios per stipulationum. Seac. de commerc. & camb. §. 2, gloss. 5, sub n. 245, vers. Et bene. Stracc. Mart. Medic. decif. Senen. 66, num. 49, & 50. Mart. Ventur. consilio 10, num. 67. Pactum quoque nudum de donando * dummodo expressum parit obligationem Merl. Pignatell. controvers. jur. 78, n. 13, lib. 1, Rota dec. 393, n. 2, part. 5, rec. Pactum similiter necdum in judicio * emissum reputatur conventio, quæ juvatur dispositione, l. tale pactum 41, §. qui procuravit, ubi scribentes, ff. de pact. Galeott. controv. 6, n. 40, lib. 2.

Hactenus dicta secundum jus civilis militant, fecus autem de jure canonico, juxta quod pactum nudum * obligationem producit. Georg. Mund. dicto conf. 10, n. 117, lib. 2. Rota d. dec. 393, n. 1, p. 5, rec. Ciarl. dicta contr. 192, n. 4. Buratt. dec. 476, n. 14. Pafqual. qu. 366, n. 4. Nec omittam addere quod pactum nudum non pariens obligationem ex æquitate, * tamen videatur observandum. Calvin. de æquitat. cap. 67, per totum. Genuen. in prax. tricen. 8, qu. 220, n. 3. Sicuti si præcessit obligatio inter duos per alterum ex pacto nudo in tertium * transfertur obligatio, vel per epistolam, vel per nuncium ex illis verbis, §. de constituta in sit. de action. l. 2, ff. de pact. Rota dec. 57, num. 6.

C 2 part. 8.

part. 8 recent. prout favore dotis tam respectu viri, quam uxor necdum pactum obligationem operatur, * quia auxilio legis vestitur, Hodie. ad Surd. dec. 55. n. 5. Giurb. obser. 48. n. 9.

Condito per viduam testamento, & in ipso ordinis quibusdam substitutionibus ad ulteriores convolavit nuptias, declarando in capitulis matrimonialibus quod usumfructum intendebat constitui in dotem marito quoad vixerit reservata sibi facultate disponendi de proprietate, & ubi de ea non dispositisset expresse cavit, quod transiret in venientes ab intestato. Cumque in capitulis matrimonialibus per actum inter vivos de omnibus ejus bonis irrevocabiliter * deposituisse dicatur, conseqens idem sit ut testamentum praecedens necessario revocaverit, l. sequens qu. 70. ff. de legat. 2. l. rem legat. 18. ff. de adm. legat. Pereg. de fideicom. art. n. 1. Rot. dec. 83. ex n. 3. & dec. 221. n. 1. p. 4. tom. 2. & dec. 96. n. 28. & seq. p. 8. rec. & in M. levitana Salviani, seu censu 4 Febr. 1654. §. nec poterat Peutinger. & in Meletiana pali. 12 Febr. 1654. Cefo.

Utra quod Testamentum hujusmodi modo, quo mater contraxit posteriores nuptias, in quibus marito praedecessit, effectum fortiori nequirit, nisi pro ea parte, de qua praeter conventa in capitulis matrimonialibus disponere posset, atqui nil supervenerat ex quo filii prioris matrimonii dum erant tres ultra tertiam partem totius dotis debitum ipsi pro legitima, ut post alias animadvertebam alleg. 100. n. 1. & latius Rota ibi impressa lib. 3. qua prius decreta residuum in quatuor partes dividi debeat, quarum tres filii assignari oportebat. Verum quia filii iudicio matris in conventione matrimoniali emisso acquiscebat, idem non fuit necesse ingredi questionem praedictam.

Nec applicabatur, quod l. hac editio 6. C. de secund. nupt. non tollat titulum institutionis, nec impedit, quominus mater binuba de ejus dote valeat testari, * quiromo permittit, & annullat sollymmod illud plus quod vitrico relinquit firmo manente titulo institutionis, Rota dec. 712. p. 1. div. Fontanell. de pali. nupt. claus. 5. gloss. 8. p. 4. n. 17. Angel. de acquir. posse. quæst. 3. art. 19. nu. 984. Hodie. ad l. hac editio. quæst. 29. numero 22. non solum quia filii nolunt venire ex testamento; verum etiam Testatrix jam ante obitum de omnibus bonis dispositi in venientes ab intestato, & exinde videtur revocasse * praecedens testamentum ex traditis per Spad. conf. 336. lib. 3.

CAPUT XVIII.

SUMMARIUM.

- 1 Legata à marito facta uxori latè interpretantur, & idem animo compensandi facta non consentitur nu. 2. Maxime si contineant dictiōnem ultra n. 4. Animo compensandi consentitur relicta quando Testator legat pro dote nu. 5. E contra facta à marito uxori non consentitur relicta animo compensandi cum lucro dotis numero 6. Relicta secundo viro inopinatiorum in quartam num. 7.
- 3 Uxori litiganti cum hereditibus mariti debentur alimenta, & sumptus litis, etiam si nupserit secundo viro divisi.
- 8 Legatum pro alimentis conjugi egeno relictum non tollit quin agere possit ad suppl. mentum quartæ & nu. 21. uxori r. l. c. d. non compensatur cum interessere dotis num. 20.

Aprilis

Observationum de Alimentis Cap. XVIII.

29

5. Aprilis 1647. §. duo autem. Bichio, & coram Cardinali Ottobon. dec. 242. n. 15. & 16. Quemadmodum si testator legat pro dote tunc * legatum fecisse animo compensandi non ambigitur etiam de specie ad quantitatē. Socin. jun. confil. 173. nu. 7. libr. 2. & bene declarat Sperell. decif. 176. nu. 57. Jo. Franc. Andr. controv. 51. n. 2. & 3. Arias de Mes. variar. resol. lib. 2. dicto capite 10. num. 20.

E converso pariter legatum ab uxore marito relictum non censemur factum animo compensandi.

* cum lucro dotis ex dispositione statuti debito. Marescot. var. resol. 86. n. 5. lib. 2. Verum eo impugnato contrarium defendit Sperell. decif. dec. 176. à n. 86. ad 91. & congesti per Altograd. conf. 34. n. 2. 3. & 4. lib. 2. Merlin. Pignatell. contr. 44. n. 13. lib. 2. Ni si fieret secundo viro inopin in causam alimentorum, quia tunc simile legatum impunatur * in quartam Auth. præterea C. und. vir & uxor. Hodie. ad Surd. dec. 119. n. 5. & seq. & ad l. hac editio quæst. 31. n. 18. Manent. confil. 118. n. 10. Cephal. confil. 244. Rim. sen. confil. 144. ubi etiam subdunt quod legatum à marito uxori, vel è contra factum sufficiens pro alimentis tollat beneficium d. auth. præterea Cod. und. vir & uxor. Verum in hoc eorum opinio non subsistit, ex quo adhuc competit actio * conjugi ad supplementum, ut latissimè prosequitur Spad. confil. 386. num. 5. & seq. lib. 2. Rot. dec. 174. per totam apud Pacific. de Salv. ubi nu. 39. & 40. ubi secus esse inquit si legatum sufficiens pro alimentis marito, vel uxori ab extraneo ante factum extitisset. ita ut de tempore obitus superest ex conjugibus haberet unde viveret. Fontanell. de pali. nupt. claus. 5. gloss. 8. p. 18. & 19. lib. 2. ubi articulatum indecimum relinquit.

Legatum ab altero ex conjugibus alteri pauperi relictum in quartam de jure debitam compensatur si æquale præexistat, ubi vero ad quartam non ascenderet conjux pauper ad supplementum * 21 quartæ ageret, & illud consequeretur ex cumulatis per hos allegat. 58. nu. 81. lib. 3. Bottillier. de success. ab intell. cap. 3. Theorem. 115. sub n. 24.

vers. 1. quem sequitur Bottillier. de success. ab intell. Theorem. 115. sub n. 25. vers. sic admittitur, c. 3. qui tamen legi debet negativè, eti affirmativè ex errore impressoris concipiatur, nisi dicamus quod ejus opinio procedat juxta consuetudines Neapolitanas. Merlin. Pignatell. controv. 54. n. 18. & 19. lib. 2. ubi articulatum indecimum relinquit.

Legatum ab altero ex conjugibus alteri pauperi relictum in quartam de jure debitam compensatur si æquale præexistat, ubi vero ad quartam non ascenderet conjux pauper ad supplementum * 21 quartæ ageret, & illud consequeretur ex cumulatis per hos allegat. 58. nu. 81. lib. 3. Bottillier. de success. ab intell. cap. 3. Theorem. 115. sub n. 24.

vers. 1. quem sequitur Bottillier. de success. ab intell. Theorem. 115. sub n. 25. vers. sic admittitur, c. 3. qui tamen legi debet negativè, eti affirmativè ex errore impressoris concipiatur, nisi dicamus quod ejus opinio procedat juxta consuetudines Neapolitanas. Merlin. Pignatell. controv. 54. n. 18. & 19. lib. 2. ubi articulatum indecimum relinquit.

Legatum ab altero ex conjugibus alteri pauperi relictum in quartam de jure debitam compensatur si æquale præexistat, ubi vero ad quartam non ascenderet conjux pauper ad supplementum * 21 quartæ ageret, & illud consequeretur ex cumulatis per hos allegat. 58. nu. 81. lib. 3. Bottillier. de success. ab intell. cap. 3. Theorem. 115. sub n. 24.

vers. 1. quem sequitur Bottillier. de success. ab intell. Theorem. 115. sub n. 25. vers. sic admittitur, c. 3. qui tamen legi debet negativè, eti affirmativè ex errore impressoris concipiatur, nisi dicamus quod ejus opinio procedat juxta consuetudines Neapolitanas. Merlin. Pignatell. controv. 54. n. 18. & 19. lib. 2. ubi articulatum indecimum relinquit.

9 Intra annum luctus viduae * alimenta debentur judicis officio. Mart. Medic. dec. Senen. 75. n. 17. & dec. 89. n. 20. Idcirco si habet aliunde, unde ali-

10 menta consequi valeat, tunc hæredes mariti, * nec intra annum luctus eam alere obstringuntur, Aucto. hic n. 6. Mart. Medic. dec. Senen. 75. n. 19. & facit Bardellon. confil. 155. n. 3. Sperell. decif. 138. sub n. 40. vers. at secus. & seq. Secus tamen effet si maritus uxorem intra annum luctus alendam legasset, tunc enim cum ex dispositione hominis de-

11 berentur, & sic jure actionis * præstari omnino deberent, quantumvis aliunde vidua se aliudset ad tradita per Auctorem hic sub n. 6. vers. Quod si maritus uxori. Joseph. Ludovic. dec. Perusin. 91. n. 7. & seq. Sperell. d. decif. 138. n. 40.

Nec ususfructus legatum uxori merito relictum compensatur cum dote, ut subjungit Aucto. hic n. 2. & 4. non tamen percipere poterit usumfructum * simul & interuersaria dotis prætendere, ut dicebam alleg. 107. n. 33. lib. 3. Moccia in silv. cas. for. c. 11. n. 16. ubi alios referit Arias de Mes. var. resol. lib. 2. c. 9. n. 19. Rot. in Romana dotis seu transactionis 1. Julii 1643. §. nec obstat. vers. dum enim, Carrillo. Cumque ususfructus uxori pro alimentis relictus censeatur peculiari ex privilegio insurgit * 13 quod cautionem Mutianā præstare non ardetur. Grat. discept. 696. n. 11. Thomat. dec. Macer. 105. n. 7. Quo ususfructu durante suas dotes non repe-tere, * sibi tamen oblatas ab hæredibus recipere potest, ut post alios subjungebam d. alleg. 137. n. 51. lib. 3. Bartaz. d. confil. civil. 59. n. 1. 2. & 3. In quo quidem ususfructu emolumenta * ex protocollo provenientia non comprehenduntur. Mantic. de conject. ult. vol. lib. 9. tit. 6. n. 15. Bottillier. de success. ab intell. c. 3. Theorem. 112. n. 3.

Ceterum si pater filia legaverit dubio procul relictum cedere deberet in causam alimentis.

Melius ad Castillum de Alimentis.

C 3 nam